

**ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ**

11/10-171

21.02.2020

Міністру енергетики та захисту
довкілля України
ОРЖЕЛЮ О.А.

Шановний Олексію Анатолійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Батенка Т.І., оголошений на засіданні Верховної Ради України 21 лютого 2020 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 5 арк. у 1 прим.

З повагою

Руслан СТЕФАНЧУК

141

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету
Співголова депутатської групи «За майбутнє»
01008, м. Київ-8, вул. Грушевського, 5

«04» лютого 2020 р. вих. № 1361/з

Прем'єр-міністру України
ГОНЧАРУКУ О.В.

✓ Міністру енергетики та захисту
довкілля України
ОРЖЕЛЮ О.А.

Голові Національної комісії, що
здійснює державне регулювання у
сферах енергетики та комунальних
послуг
ТАРАСЮКУ В.В.

Голові Антимонопольного
комітету України
Терентьєву Ю.О.

*Щодо приведення діяльності суб'єктів
господарювання, які здійснюють постачання
природного газу побутовим споживачам
у відповідність до чинного законодавства*

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Шановний Олексію Валерійовичу!
Шановний Олексію Анатолійовичу!
Шановний Валерію Володимировичу!
Шановний Юрію Олександровичу!*

Зважаючи на численні звернення громадян України, виборців з мого виборчого округу №123 (Золочівський, Миколаївський, Перемишлянський райони та місто обласного значення Новий Розділ Львівської області), щодо необхідності приведення діяльності суб'єктів господарювання, які здійснюють

постачання природного газу побутовим споживачам у відповідність до чинного законодавства, прошу надати офіційне роз'яснення та позицію Уряду щодо наступних питань:

1. Щодо незаконних донарахувань суб'єктів господарювання (облгазів) в платіжках за природний газ з приведенням спожитих обсягів до стандартних умов

У відповідь на мої численні звернення (зокрема, №1051 від 31.01.2019 р.) НКРЕКП повідомила, що проведе перевірку 20 облгазів в 15 областях **щодо встановлення фактів порушень Ліцензійних умов господарювання** через донарахування в платіжках за газ з приведенням спожитих обсягів до стандартних умов. Також Антимонопольний комітет здійснив перевірку дії облгазів на відповідність законодавству про захист економічної конкуренції. Як відомо, за підсумками цієї перевірки на суб'єкти господарювання – облгази у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Київській, Львівській, Миколаївській, Рівненській, Сумській, Харківській, Хмельницькій, Чернігівській та Чернівецькій областях накладено штрафні санкції за порушення ліцензійних умов.

10 грудня 2019 р. АМКУ оштрафував 16 облгазів на 278 млн. грн. за неправомірні донарахування побутовим споживачам об'ємів використаного природного газу та зобов'язав порушників здійснити перерахунок за минулий рік. Вищезазначені компанії з жовтня 2018 по серпень 2019 року при здійсненні комерційних розрахунків донараховували об'єми використаного побутовими споживачами природного газу понад обсяги, визначені лічильниками, тобто, зловживали своїм монопольним (домінуючим) становищем на зазначеному ринку. Таким чином, дії зазначених компаній призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Однак, і надалі ці суб'єкти господарювання здійснюють порушення ліцензійних умов транспортування та надання послуг населенню щодо постачання природного газу для побутових потреб.

Хочу додатково зазначити, що відповідно до цього нормативно-правового акту Коефіцієнт коригування показників лічильника застосовується виключно до споживача газу, **а це відповідно до Розділу 4 «Терміни та їх визначення» Наказу Міністерства палива та енергетики України №116 від 26 лютого 2004 р. виключно: юридична особа та громадянин-підприємець без статусу юридичної особи**, які використовують лічильник для визначення об'єму спожитого газу. Тобто цей Наказ стосується виключно юридичних осіб та

громадян-підприємців без статусу юридичної особи, а не побутових споживачів. Отже, вищезазначені суб'єкти господарювання незаконно донараховують побутовим споживачам лишні об'єми спожитого природного газу, помилково враховуючи Коефіцієнт коригування показників лічильника (Коефіцієнт приведення до стандартних умов – як у квитанції).

Станом на сьогоднішній день близько шести мільйонів домогосподарств вимушені платити незаконні донарахування згідно цих коефіцієнтів приведення природного газу до стандартних умов. Чому мешканці Києва не повинні платити, а мешканці Київської області вимушені, а мешканці сусідньої з нею Черкаської області знову не повинні? **Це дискримінація за ознаками місця проживання, яка заборонена Конституцією. Які заходи вчиняються НКРЕКП, Урядом та, зокрема, профільним міністерством для врегулювання цієї проблеми, яка тягнеться уже понад один рік.**

2. Щодо забезпечення комерційного обліку природного газу (встановлення індивідуальних лічильників газу)

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» **суб'єкти господарювання зобов'язані забезпечити встановлення лічильників газу для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках.**

Верховна Рада України змінами до цього закону від 21.12.2017 року відтермінувала обов'язок суб'єктів господарювання (облгазів) на **встановлення індивідуальних лічильників газу для побутових споживачів, які використовують природний газ для приготування їжі до 1 січня 2021 року.**

Зважаючи на отриману мною інформацію, облгази і надалі ігнорують забезпечення комерційного обліку природного газу (а саме встановлення індивідуальних лічильників газу у багатоквартирних будинках). **Це ситуація є неприпустимою, що може стати черговою причиною зриву процесу встановлення індивідуальних лічильників газу для побутових споживачів за кошти суб'єктів господарювання до кінця 2020 року, як це передбачено чинним законодавством України.**

Додатково повідомляю, що цей процес ми контролюємо, починаючи з 2016 року. На підтвердження незаконних дій суб'єктів господарювання (облгазів) щодо нарахування побутовим споживачам обсягів природного газу за показниками загальнобудинкового лічильника є судові рішення по справах, які ведуть мешканці міста Львова проти ПАТ «Львівгаз» та ТОВ «Львівгаз збут» (відстежуються мною, як народним депутатом України). Апеляційний суд Львівської області (у складі суддів Ніткевич Андрій, Бойко

Світлана та Копняк Світлана) 16 квітня 2019 року виніс остаточні рішення по справах 466/9377/17 та 466/10113/17, якими відхилено апеляційні скарги суб'єктів господарювання на рішення Шевченківського районного суду (**суд першої інстанції прийняв рішення на користь побутових споживачів, та зобов'язав ПАТ «Львівгаз» встановити саме індивідуальні лічильники газу для побутових споживачів у двох будинках: в одному встановлено загальнобудинковий лічильник, в іншому – ні**).

Важливими є висновки колегії суддів по суті цих справ. Зокрема, відповідно до повного тексту судового рішення по справі №466/9377/17:

- позивачі позбавлені можливості, як споживачі послуг, вносити кошти за реально використаний ними природний газ, відтак їх права є порушеними та підлягають поновленню в судовому порядку, тому позов є підставним, оскільки обов'язок відповідача по встановленню індивідуальних лічильників газу для кожного мешканця чітко передбачений Законом України № 3533-VI.

- суд вказав, що на момент звернення з вимогами до суду, позивачі вносили оплату за користування природним газом, складовою частиною якої були і кошти, передбачені на встановлення індивідуальних лічильників газу;

- вирішуючи правову проблему, з метою забезпечення розвитку права та формування єдиної правозастосовної практики, Велика Палата Верховного Суду у постанові 07 листопада 2018 року у справа № 214/2435/17 зробила такі висновки. Зі змісту статті 6 Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» вбачається обов'язок встановлення відповідними суб'єктами господарювання - газорозподільними організаціями лічильників для такої категорії споживачів природного газу, як населення у вигляді приладів обліку природного газу, що дозволяють визначати обсяги споживання газу кожним окремим споживачем. При цьому таких споживачів не зобов'язано вишукувати джерела фінансування вказаних приладів та робіт, оскільки відповідне фінансування уже закладено у тариф на оплату спожитого газу. Стаття 6 цього Закону визначає обов'язок газорозподільної організації встановити саме квартирні прилади обліку газу в багатоквартирному будинку. Оскільки позивачі сплачували за газопостачання за встановленими тарифами, в яких були передбачені витрати на встановлення лічильників газу, у тому числі безпосередньо індивідуальних, то відповідач зобов'язаний надавати послуги, які оплачені позивачами, та відповідно до частини першої статті 6 Закону зобов'язаний забезпечити встановлення лічильників газу для населення, що проживає у квартирах, у яких газ використовується тільки для приготування їжі, - до 01 січня 2018 року, оскільки з відповідною вимогою позивачі звернулися до внесення змін щодо строку встановлення лічильників таким споживачам.

- оскільки саме на відповідача (ПАТ «Львівгаз») покладений обов'язок встановлення лічильників газу, лише він повинен вживати заходів щодо залучення інших джерел фінансування цих робіт і покладання такого обов'язку на споживачів є неправомірним. Разом з цим, як встановлено апеляційним судом, відповідач не вживав жодних заходів для фінансування таких робіт за рахунок будь-якого бюджету.

- колегія суддів погоджується з висновком місцевого суду про те, що позивачі у справі (в якому встановлено загальнобудинковий лічильник) на даний час позбавлені можливості, як споживачі послуг вносити кошти за реально використаний ними природний газ, відтак їх права є порушені та підлягають захисту.

Зважаючи на це, прошу НКРЕКП та Уряд надати інформацію про стан забезпечення комерційного обліку природного газу в частині встановлення лічильників газу для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках. А також забезпечити дієві заходи для недопущення зриву процесу встановлення індивідуальних лічильників газу для побутових споживачів за кошти суб'єктів господарювання до кінця 2020 року, як це передбачено чинним законодавством України. Важливо нарешті повноцінно завершити цей процес до кінця року.

Враховуючи вищезазначене, керуючись статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України», прошу Вас, в межах компетенції, взяти це питання під особистий контроль та надати відповідну інформацію, відповіді на запитання та факти, наведені у депутатському запиті. Прошу повідомити про результат розгляду даного запиту і прийняті згідно нього рішення. Також надіслати на електронну адресу: batenko.taras@gmail.com копію листа-відповіді.

З повагою

Батенко Т.І.
(№ 324)